

MINTAQAVIY IQTISODIYOTI RAQOBATLASHTIRISHLIGINI OSHIRISHNING MILLIY IQTISODIYOTIDA O'RNI.

Ikramova Iroda Normuratovna

Osiyo xalqaro universiteti magistranti.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.11195132>

Annotatsiya. Mamlakat iqtisodiyotining xalqaro maydondagi raqobatbardoshligini oshirish ko'p jihatdan mamlakat hukumati tomonidan jamiyat hayotining turli jabhalarida amalga oshirilayotgan islohotlar ko'lami va shiddatiga bog'lqdir. Bunda nufuzli xalqaro tashkilotlarning tavsiyalari va ko'rsatmalariga asoslanib ish ko'rish muhim hisoblanadi. Shundan kelib chiqqan holda mazkur maqolada Jahon banki tomonidan O'zbekiston iqtisodiyotining raqobatbardoshligini oshirish borasida keltirilgan taklif va tavsiyalar tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: milliy iqtisodiyot, raqobatbardoshlik, xalqaro reyting va indekslar, iqtisodiyotni modernizatsiyalash va diversifikatsiyalash, inson kapitali, innovatsiyalar, innovatsion faollik, strategiya, iqtisodiy o'sish.

THE ROLE OF INCREASING THE COMPETITIVENESS OF THE REGIONAL ECONOMY IN THE NATIONAL ECONOMY.

Abstract. The increase in the competitiveness of the country's economy in the international arena is largely due to the scale and intensity of the reforms carried out by the Government of the country in various aspects of society. It is important to act in accordance with the recommendations and guidelines of reputable international organizations. As a result, this article analyzes the proposals and recommendations of the World Bank to improve the competitiveness of the economy of Uzbekistan.

Keywords: national economy, competitiveness, international ratings and indices, modernization and diversification of the economy, human capital, innovation, innovation activity, strategy, economic growth.

РОЛЬ ПОВЫШЕНИЯ КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТИ РЕГИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ В НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКЕ.

Аннотация. Повышение конкурентоспособности экономики страны на международной арене во многом обусловлено масштабом и интенсивностью реформ, проводимых правительством страны в различных аспектах жизни общества. Важно действовать в соответствии с рекомендациями и руководящими принципами авторитетных международных организаций. Исходя из этого, в данной статье анализируются предложения и рекомендации Всемирного банка по повышению конкурентоспособности экономики Узбекистана.

Ключевые слова: национальная экономика, конкурентоспособность, международные рейтинги и индексы, модернизация и диверсификация экономики, человеческий капитал, инновации, инновационная активность, стратегия, экономический рост.

Respublika iqtisodiyoti xalq xo'jaligining har bir hududning hududiy xususiyatlariga e'tibor qaratgan holda ishlab chiqarishni tashkil qilishni o'rganuvchi tarmoqlaridan biri. Uning o'rganish predmeti bozorning turli sohalarda rivojlanishi va hududlarning iqtisodiy tizimlarining

yagona bir butunga birlashishi bilan bog'liq jarayonlar va hodisalardir. Bundan tashqari, mintaqaviy iqtisodiyot tadqiqot tizimi bo'lib, uning maqsadi mamlakatning turli mintaqalariga xos bo'lgan umumiy va o'ziga xos xususiyatlarni aniqlash, shuningdek ularning har birining o'ziga xos xususiyatlarini aniqlashdir.

Qabul qilingan ma'lumotlar asosida individual dasturlarni yaratish alohida hududiy birliklarda o'ziga xos xususiyatlarni hisobga olgan holda amalga oshiriladi. Ushbu turdagi iqtisodiyotni tizimlashtirish va tahlil qilishda ikkita asosiy yondashuv mavjud: har bir soha jahon iqtisodiyotining bir qismi yoki davlatning bir qismi sifatida qaraladi. Birinchi tur doirasida mintaqaviy iqtisodiyoti jahon iqtisodiy (Katta Sakkizlik mamlakatlari) va geosiyosiy (qo'shni davlatlar mamlakatlari) yondashuvlari yordamida idrok etiladi. Ikkinchi tur doirasida hududiy takror ishlab chiqarish yondashuvi yordamida hududiy iqtisodiyot o'rganiladi. Mintaqaviy iqtisodiyot bir necha yondashuvlarning kombinatsiyasidan iborat. Agar yerlarda rivojlanish bilan bog'liq vaziyatni o'rganishda jahon iqtisodiy va geosiyosiy bevosita foydalanilsa, milliy iqtisodiyotda o'rganishning hududiy-reproduktiv usuli ko'proq dolzarb hisoblanadi. Asosiy ustuvorlik tarmoq boshqaruviga tegishli bo'lgan ma'muriy taqsimlash tizimi sharoitida eng kam rivojlangan hudud iqtisodiyoti edi. Mamlakatimizning turli hududlari rivojlanishidagi tarqoqlik va mintaqaviy iqtisodiyot usullarining xilma-xilligi bunga dalildir.

Hozirda ko'p tarmoqli iqtisodiyot, tubdan yangi iqtisodiy munosabatlar, shuningdek, yangi boshqaruv tizimi faol shakllantirilmoqda. Hudud iqtisodiyoti hududlar iqtisodiyoti bo'lganligi sababli, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishni boshqarishning yangi tizimini joriy etish zarurati tug'iladi. Yangi mexanizmlarni yaratish hududiy takror ishlab chiqarish nazariyasiz, shuningdek, har bir mintaqada darajasida ijtimoiy takror ishlab chiqarish qonuniyatlari va ularning nozik tomonlarini o'rganmasdan turib mumkin emas. Ulardagi ijtimoiy-iqtisodiy tizimlarni boshqarish jarayoniga reproduktiv yondashuvni mamlakat iqtisodiy ahvolidagi sifat jihatidan rivojlanishini ta'minlovchi barcha hududiy hududlarda ishlab chiqarishning turli elementlari o'rtasidagi munosabatlar va bog'liqliklarni o'rganmasdan turib amalga oshirish mumkin emas.

Mintaqaviy iqtisodiyot - bu hududlar iqtisodiyoti, uning ta'rif batafsilroq muhokama qilinishi kerak. Turli adabiyotlarda bunday bog'liq tushunchalar qo'llaniladi: hududlar tizimi, viloyatlar, tumanlar iqtisodiyoti va boshqalar.

Ularning barchasi turli xil semantik rangga ega. Boshqaruv qarorlarining asosiy ob'ekti hudud bo'lgan va federal, mintaqaviy, munitsipal darajalarda qarorlar qabul qilinishi mumkin bo'lgan iqtisodiyotda hududni sub'ektlarga bo'lishda ulkan mas'uliyatni bilish kerak. Yevropa iqtisodiy hamjamiyati doirasida barcha uchun yagona mintaqaviy konsepsiyasi ishlab chiqilgan.

Hududiy birlashmaning mustaqil birlik sifatidagi belgisi bu sohadagi va umuman mamlakatdagi iqtisodiy jarayonlarning umumiyligidir. Boshqacha qilib aytganda, yagona hududning iqtisodiy jarayonlari iqtisodiy, ijtimoiy va tabiiy omillarning umumiyligi asosida belgilanadigan mamlakatning umumiy rivojlanish sur'atlari bilan bog'liq bo'lishi kerakligini aytishimiz mumkin.

Mintaqani mamlakat ishlab chiqarish va iqtisodiyotining birligi va birligi bilan ajralib turadigan ma'lum bir qismi sifatida ham ko'rish mumkin. reproduktiv jarayonning umumiyligi.

“Hudud” va “hudud” tushunchalarini “qism” va “butun” tushunchalari kabi o‘zaro bog‘lash mumkin. Muayyan hududning bir qismini bildiruvchi “tuman” va “viloyat” tushunchalarini makonning cheklangan qismini bildiruvchi sinonimlar deyish mumkin.

Iqtisodiyotning mintaqaviy darajasi bir necha rasman tan olingan hududiy birliklardir:

Tuzilishi, uning asosini hududiy mehnat taqsimoti tashkil etadi. Uning tarkibiga kiruvchi hududlar oldindan belgilangan ixtisoslashuvi bilan ajralib turadi. Ushbu qurilmaning har bir qismi ijtimoiy ko‘payishning tuzilgan harakatida va o‘ziga xos individual xususiyatlarga ega. Hududiy mehnat taqsimoti ishlab chiqarishning ixtisoslashuvi, xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarning tabaqalanishi, hududlar o‘rtasida moddiy-texnika ta‘minotini rivojlantirish, xizmatlar va mahsulotlar almashinuvi jarayonidir. Ushbu tuzilma xo‘jalik yurituvchi sub’ektlarni tashkil etishning prinsipial muhim shakllari va shakllarini belgilaydi. Milliy davlat tuzilishi mezonlari uchun mas‘ul bo‘lgan va Rossiya Federatsiyasi Konstitutsiyasiga so‘zsiz tayanishni hisobga olgan holda sub’ektlarning huquq va erkinliklarini belgilaydigan tuzilma. Mamlakatning barcha hududlarining hududiy-ma‘muriy tuzilishini aks ettiruvchi hududlarning tuzilishi. Uning vakolati aholining joylashishi va butun hududdagi ijtimoiy va iqtisodiy hodisalarni malakali boshqarishning o‘ziga xos xususiyatlaridan iborat. davlat.

Iqtisodiyotning hududiy darajasidagi tuzilmalardan biri turli dasturlarni amalga oshirish yo‘nalishlarini o‘rganish hisoblanadi. Ularning hayotga tatbiq etilishi hududlarning joylashishi va ishlab chiqaruvchi kuchlarning kontsentratsiyasida katta siljishlarga sabab bo‘lmoqda. Hudud iqtisodiyoti va boshqaruvini o‘rganishning maqsadi va ob‘ekti odamlarning turmush darajasining yuqori sifati va darajasiga erishish bo‘yicha harakatlarni amalga oshirishdan iborat. Mintaqaviy iqtisodiyot ko‘pincha uchta asosiy tamoyilga asoslanadi: Har bir mintaq aholisining ehtiyojlari, bozorlar dinamikasi va holati, davlat va biznes manfaatlarini har tomonlama hisobga olish.

- Har bir hududiy birlikning iqtisodiy tuzilmasini atrof-muhitning turli omillariga eng organik tarzda moslashtirish uchun sharoit yaratish.

- Turli mintaqalar manfaatlarini faol amalga oshirish.

Har bir hudud muammolarini tahlil qilishda turlicha yondashuvlar, «mintaqa», «tuman» va «hudud» tushunchalarining parchalanishi va sinonimligi, turli tasniflari mintaqaviy iqtisodiyot va boshqaruv fanining o‘rganish ob‘ekti hisoblanadi. Barcha hududlar muhim farqlarga ega. Ular orasida rivojlangan va rivojlanayotgan, periferik va markaziy, aholining o‘sishi va kamayishi bor. Ba‘zilardan yoshlar imkon qadar tezroq ketishga, boshqalarga esa ko‘chib o‘tishga moyildirlar. Mintaqaviy iqtisodiyotning sub’ekti - bu ishlab chiqarish darajasi, jamiyat tuzilishi, xom ashyo bazasi va foydali xususiyatlari bilan bir-biridan farq qiluvchi turli xil hududiy birliklar. qazilma qoldiqlari, poytaxtga yaqin. Aytishimiz mumkinki, oxirgi paytlarda hududiy iqtisodiyotning predmeti ham ijtimoiy mehnatning ixtisoslashuv darajasi, boshqacha aytganda, mehnat faoliyati taqsimoti hisoblanadi. Bu qanchalik batafsil bo‘lsa, har qanday hududning turli korxonalari va faoliyati o‘rtasidagi hamkorlik aloqalari shunchalik mustahkam bo‘ladi. Hudud iqtisodiyotining innovatsion rivojlanishi mahalliy siyosatning turli muammoli masalalarini ham o‘rganishdir. Uzoq davom etgan inqiroz Rossiyaning ko‘plab mintaqalarida o‘z izini qoldirdi. Hududlarning mavqeini barqarorlashtirish uchun o‘rish va rivojlanishning tubdan yangi strategiyalariga amal qilish zarur.

Iqtisodiyotda hududiy bozorning muvaffaqiyatli faoliyat yuritishi - bu rahbar lavozimdagi shaxs tomonidan tadbirkorlik faoliyatini mutanosib va oqilona olib borishi, uning markaz va unga

ishonib topshirilgan hududlar manfaatlarini hisobga olish qobiliyatidir. Mintaqaning rivojlanish sur'ati nafaqat mulkchilik shakllariga, balki iqtisodiy boshqaruv usullariga, ijtimoiy va iqtisodiy munosabatlarga, ushbu aniq hududning afzalliklaridan oqilona foydalanishga, federal va iqtisodiy munosabatlarning eng yaxshi kombinatsiyasini izlashga bog'liq. ilg'or iqtisodiy siyosatning asosiy tarkibiy qismlariga aylanadigan jamiyat va iqtisodiyotning mahalliy manfaatlari.

REFERENCES

1. Alisher, S. (2024). ACTUAL PROBLEMS OF DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 366-372.
2. Shadiyev, A. K. (2023). Stages of Development of The Digital Economy in Uzbekistan and Future Plans. *Best Journal of Innovation in Science, Research and Development*, 2(12), 333-340.
3. Шадиев, А. Х., & Давронов, И. О. (2020). Роль развития персонала в повышении эффективности услуг и его влиянии на экономику. *Вопросы науки и образования*, (6 (90)), 15-17.
4. Шадиев, А. Х. (2020). Способы улучшения структуры управления в туризме. *Вопросы науки и образования*, (7 (91)), 29-31.
5. Bazarova, M. S., & Khudaiberdiyeva, O. Q. (2022). IMPROVEMENT OF THE MECHANISM OF INNOVATIVE MANAGEMENT OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES. In *Современные проблемы социально-экономических систем в условиях глобализации* (pp. 464-467).
6. Supieva, B. M. (2023). EFFECTIVENESS OF USING PR-ADVERTISING SERVICES IN THE PROCESS OF PRODUCT DELIVERY ON THE EXAMPLE OF BUKHARA REGION.
7. Supieva, B. M. (2023). MARKETING MANAGEMENT STRATEGY'S IMPORTANCE AND MODERN CONCEPT. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 381-386.
8. Supiyeva, B. M. (2023). TIJORAT BANKLARI FAOLIYATIDA PERSONALNI BOSHQARISHNING O 'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 42, 409-414.
9. Supiyeva, B. M. (2024). TIZIMIDA BANK FINANCIAL SERVICE NUMBER: DEVELOPMENT AND OLD TURGAN. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 379-385.
10. Базарова, М. С., Шарипова, М., & Нуруллоев, О. (2021). “РАҚАМЛИ ИҚТИСОДИЁТ” ДА АҲОЛИНИНГ ИШ БИЛАН БАНДЛИГИ ХУСУСИЯТЛАРИ. САМАРҚАНД ДАВЛАТ УНИВЕРСИТЕТИ, 482.
11. Bahodirovich, K. B. (2024). RISK-BASED FINANCIAL INSTRUMENTS: THEORIES AND CONCEPTS. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 373-378.
12. Xalilov, B. (2024). ISSUES OF IMPROVING THE FINANCIAL MECHANISM OF SMALL BUSINESS ENTITIES. *Modern Science and Research*, 3(1), 747-753.
13. Khalilov, B. (2023). FINANCIAL INDICATORS OF BUSINESS EFFICIENCY IN COMPANIES. *Modern Science and Research*, 2(10), 835-839.
14. Khalilov, B. (2023). FINANCIAL ELEMENTS OF BUSINESS STABILITY. *Modern Science and Research*, 2(12), 877-882.

15. Xalilov, B. (2024). COBB-DOUGLAS PRODUCTION FUNCTION AND ITS IMPORTANCE IN BUSINESS MATHEMATICS AND ECONOMIC ANALYSIS. *Modern Science and Research*, 3(1), 754-758.
16. Khalilov, B. (2024). FOREIGN EXPERIENCE IN PERSONNEL MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 3(2), 974-978.
17. Nafisa, R. (2024). THEORETICAL FOUNDATIONS OF MODERN MANAGEMENT TRAINING. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 265-269.
18. Raxmonqulova, N. (2024). ACTUAL PROBLEMS OF DIGITAL ECONOMY DEVELOPMENT IN UZBEKISTAN. *Modern Science and Research*, 3(2), 340-347.
19. қизи Рахмонқулова, Н. О. (2023). КИЧИК САНОАТ ЗОНАЛАРИНИНГ ХУДУДЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ РИВОЖЛАНТИРИШДАГИ ЎРНИ. " Экономика и туризм" международный научно-инновационной журнал, 6(14).
20. Nafisa, R. (2023). XUSUSIY SHERIKCHILIK VA TURIZM KLASTERI ORQALI HUDUDLARDA TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH. *Innovations in Technology and Science Education*, 2(8), 556-560.
21. Raxmonqulova, N. (2024). THE ROLE OF CYBER SECURITY IN THE DIGITAL ECONOMY. *Modern Science and Research*, 3(1), 111-115.
22. Авезова, Ш. М., & Жумаева, З. К. (2013). МЕХАНИЗМЫ УСТОЙЧИВОГО РАЗВИТИЯ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ УЗБЕКИСТАНА. СЕКЦИЯ 1. Економіка і управління національним господарством..... 9, 12.
23. Примова, А. А., Усманова, Н. Ю., & Жумаева, З. К. (2013). НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ АГРАРНОЙ ОТРАСЛИ УЗБЕКИСТАНА. In *ЕКОНОМІКА І УПРАВЛІННЯ: ПРОБЛЕМИ НАУКИ ТА ПРАКТИКИ* (pp. 199-202).
24. Жумаева, З. К., & Тошев, Ф. З. (2017). РОЛЬ ИНВЕСТИЦИЙ В РАЗВИТИИ ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ. *Ученый XXI века*, 77.
25. Рузметов, Б. Р., & Жумаева, З. К. (2020). АНАЛИЗ ИНВЕСТИЦИОННОЙ СРЕДЫ В РЕСПУБЛИКЕ УЗБЕКИСТАН. In *Современные проблемы социально-экономических систем в условиях глобализации* (pp. 246-250).
26. Жумаева, З. К., & Гафуров, Э. О. (2022). ФИСКАЛЬНАЯ ПОЛИТИКА В ОБЕСПЕЧЕНИИ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ГОСУДАРСТВА. Редакционная коллегия, 358.
27. Jumayeva, Z. (2024). THEORY OF SUPPLY AND DEMAND AND ITS MARKET RELATIONSHIP EFFECT. *Modern Science and Research*, 3(2), 426-432.
28. Jumayeva, Z. (2024). WAYS AND METHODS OF DEVELOPING SMALL BUSINESS AND PRIVATE ENTREPRENEURSHIP IN OUR COUNTRY. *Modern Science and Research*, 3(2), 433-440.
29. Zamira, J. (2024). IQTISODIYOTDA SUNIY INTELEKTDAN FOYDALANISH ZARURIYATI VA ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 320-325.
30. Bustonovna, D. Z. (2024). CREATIVE THINKING AND ITS APPLICATION IN ECONOMICS.[Data set]. Zenodo.

31. Shamsiya, A. (2023). HR MANAGEMENT AND COACHING IN THE INNOVATIVE ECONOMY AS A METHOD OF BUSINESS MANAGEMENT. *Modern Science and Research*, 2(10), 712-717.
32. Alimova, S. (2024). THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY IN THE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM. *Modern Science and Research*, 3(2), 385-390.
33. Abidovna, A. S. (2024). "PERSONNEL MANAGEMENT" AND "HUMAN RESOURCE MANAGEMENT": HISTORY OF ORIGIN, ESSENCE AND RELATIONSHIP OF CONCEPTS. *Gospodarka i Innowacje*, 46, 336-343.
34. Alimova, S. O. FEATURES OF THE STRATEGIC MANAGEMENT SYSTEM OF INDUSTRIAL ENTERPRISES.
35. Hakimovich, T. M. (2024). XODIMLARNI BOSHQARISHDA KPI SAMARADORLIGI TAHLILI. *Gospodarka i Innowacje*, 46, 270-273.
36. Hakimovich, T. M. (2023). BOSHQARUVCHILARNING SAMARADORLIKKALARI ERISHISHDAGI PROFESSIONALLIGI. *Gospodarka i Innowacje*, 42, 421-425.
37. To'rayevna, S. N. (2024). O 'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IQTISODIYOTINI RIVOJLANISHDA INVESTITSİYALARINING O 'RNI. *Gospodarka i Innowacje*, 46, 258-264.
38. Sodiqova, N. (2024). ECONOMIC POLICY IN THE FIELD OF YOUTH EMPLOYMENT: FOREIGN EXPERIENCE. *Modern Science and Research*, 3(2), 330-339.
39. To'rayevna, S. N. (2024). TADBIRKORLIK SOHASINI MALAKALI KADRLAR BILAN TA'MINLASHNING ASOSIY YO'NALISHLARI.
40. Sodikova, N. (2024). OTMda "Iqtisodiyotda axborot-kommunikatsiya texnologiyalari va tizimlari" fanini o 'qitishda raqamli texnologiyalarning o 'rni. *Modern Science and Research*, 3(1), 1-4.
41. Ibodulloyevich, I. E. (2023). TADBIRKORLIK FAOLIYATINI TARTIBGA SOLISH SODDALASHTIRILADI.
42. Ibodulloyevich, I. E. (2024). DAVLAT BOSHQARUVI ORGANLARIDA RAHBAR XODIMLAR MEHNATINI TASHKIL ETISH VA SALOHİYATINI OSHIRISHNING NAZARIY ASOSLARI.
43. Ibodulloyevich, I. E. (2024). ZAMONAVIY MENEJMENT TIZIMIDA RAHBARLIK USULBLARINING TASNIFLANISHI.
44. Ibodulloyevich, I. E. (2024). ZAMONAVIY MENEJMENT TAMOIYILLARI VA USULBLARIDAN FOYDALANISHDA RAHBAR MEHNATINING AHAMIYATI.
45. Ibodulloyevich, I. E. (2024). ISHLAB CHIQRISHDA RAHBAR MEHNATINING ASOSIY O 'RNI VA KORXONALAR IQTISODIY FAOLIYATIGA TA'SIRI. *Gospodarka i Innowacje*, (45), 311-315.
46. Ibodulloyevich, I. E. (2024). RESPUBLIKADA XIZMATLAR SIFATI VA RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH ORQALI XIZMATLAR EKSPORTINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI. *Gospodarka i Innowacje*, 46, 247-251.
47. Ikromov, E. (2024). DIRECTIONS FOR IMPROVING THE ORGANIZATIONAL AND ECONOMIC MECHANISMS OF INCREASING THE QUALITY AND COMPETITIVENESS OF SERVICES. *Modern Science and Research*, 3(2), 803-810.

48. Ikromov, E. (2024). THEORETICAL APPROACHES TO THE DEVELOPMENT OF MODERN MANAGEMENT AND ITS METHODS. *Modern Science and Research*, 3(2), 811-819.
49. Ikromov, E. (2024). USE OF FOREIGN EXPERIENCES IN THE ORGANIZATION OF MANAGERIAL WORK IN PRODUCTION ENTERPRISES AND ITS IMPROVEMENT. *Modern Science and Research*, 3(2), 820-828.
50. Ikromov, E. (2024). FOREIGN EXPERIENCES OF SERVICE SECTOR DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 3(2), 794-802.
51. Akbarovna, N. N. (2023). MULKCHILIK MUNOSABATLARINING JAMIYATDAGI TUTGAN O'RNI.
52. Naimova, N. (2024). DIGITALIZATION IN OUR COUNTRY'S EDUCATION SYSTEM AND APPLICATION IN THE DIGITAL WORLD. *Modern Science and Research*, 3(1), 912-917.
53. Naimova, N. (2024). THE COUNTRY'S ECONOMIC POTENTIAL IN DIGITAL ECONOMY AND E-COMMERCE DEVELOPMENT. *Modern Science and Research*, 3(2), 234-239.
54. Akbarovna, N. N. (2024). XIZMAT KO 'RSATISH KORXONALARIDA IQTISODIY RESURSLARDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH MEZONLARI VA KO 'RSATKICHLARI. *Gospodarka i Innowacje.*, 46, 326-335.
55. Naimova, N. (2024). STRATEGY OF DIGITALIZATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES OF THE STATE TAX COMMITTEE. *Modern Science and Research*, 3(2), 635-641.
56. Mahmudovna, Q. G. (2024). RAQOBATDOSHLIKNI OSHIRISHDA INNOVATSION SALOHIYATNING AHAMIYATI.
57. Qudratova, G. (2024). THE IMPORTANCE OF INNOVATIVE ACTIVITY IN INCREASING THE COMPETITIVENESS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS. *Modern Science and Research*, 3(2), 1257-1261.
58. Azimov, B. F., & Qudratova, G. M. (2023). Oliy ta'lim muassasalarining raqobatbardoshligini oshirish. *Science and Education*, 4(7), 476-481.
59. Qudratova, G. (2024). THE IMPORTANCE OF INNOVATIVE POTENTIAL IN INCREASING COMPETITIVENESS. *Modern Science and Research*, 3(1), 933-938.